

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

V novoletnem jutru.

Živel je na svojem posestvu kmet s svojo družino. Okušal je premnoge nesreče in težave življenja. Ohranjala ga je močnega le živa vera in zaupanje v Boga.

Na Silvestrov večer in v novoletnem jutru je imel posebno navado. In sicer to-le:

Na Silvestrov večer, po skupnem svetem rožnem vencu, je prižgal lučko pri jaselcah in s svojo družino je obujal spomine na dogodke preteklega leta. Celo leto se je razgrnilo z vsemi svojimi dogodki še enkrat pred celo družino. Za zaključek se je vsa družina Bogu zahvalila za vse. Saj Bog vse naklanja.

V novoletnem jutru se je zopet pomudila družina nekaj časa v družinski sobi. Imel je namreč gospodar navado, da je razgrnil pred svojci načrte za bodoče leto. O njih so se vsi skupno že prvi dan leta posvetovali. In svoje načrte so nazadnje tudi posvetili Bogu s kratko molitvijo.

Pa je minulo neko posebno britko leto. Mnogo nesreč je zadelo kmeta. O vseh teh se je žalostno pogovarjal na Silvestrov večer s svojo družino. A zahvala tudi ta večer ni izostala. Jobova zahvalnica se je dvigala v nebesa: „Bog je dal, Bog je vzel, njegovo ime bodi hvaljeno!“

Tisto leto je družina posebno težko čakala, kakšne načrte bo izrekel oče v novoletnem jutru. Saj so vsi vedeli, da bo treba posebne previdnosti in skrbi za vse gospodarstvo v prihodnjem letu.

Čakali so vsi, kdaj povzame oče bebedo. Ta je pa dolgo bil izredno zamišljen in je molčal. V tem molku so vsi čutili težave skrbnega očeta in gospodarja. Končno se je dvignil. Pa ni izpregovoril. Pač pa je šel proti hišnemu kotu, kjer je stal na polici star hišni križ, ki je bil za najimennejši predmet pri hiši. Po ta križ je segel, postavil ga je na mizo in pred razpelom je izpregovoril svoji družini željo in načrt za bodoče leto z besedami: „V prihodnjem letu naj še ta gospodarji in gotovo bo vse prav!“

Po teh besedah je zmolil priporočilno molitev in tiho je šla družina k različnim opravilom.

Ljubi tržiški župljani! Koga ne pretrese Silvestrov večer s spomini na preteklost in koga ne objame novoletno jutro s številnimi željami za prihodnost? Vsakega! In težke spomine nam prinaša Silvestrov večer leta 1932, in nekam čudni in razburljivi občutki spremljajo želje novoletnega jutra 1933.

Kvišku glave in srca! Kristus naj bo naš spremljevalec v letu 1933! Tisti, kateremu pojemo tako lepo v božični pesmi: „... Le spi, le spi, božje Dete Ti! Oh saj ko se zbudiš, Te čaka težki križ, Te čaka težki križ. Za nas, za nas, za nas, za nas, o hvala Tebi večni čas!“

Naj Kristus, h kateremu se je nagnil takorekoč že v jaselce težki križ, vodi nas vse v letu 1933, pa bo vse prav! — To naj bo naša želja in naša molitev v začetku novega leta, ki ga pričenjamo v znamenju splošnih težkih razmer! —

Ljudsko petje v cerkvi.

Velikokrat je bilo že priporočeno ljudsko petje v cerkvi. Res, ni tepšega pri katerikoli cerkveni svečanosti, kot če poje vsa cerkev. To prizna vsak, tudi tak, ki noče sodelovati s svojim pevskim glasom.

Pri nas imamo že lepo izvedeno ljudsko petje pri petih litanijah. Ali ni lepo, ko zabrni vsa cerkev? Zlasti mogočno je, če malo pobasirajo še moški. Prav nič ne dene, če tudi otroci včasih preidejo v preveliko navdušenje s svojimi glasovi. Gospod organist se malo bolj zgane za orglami, malo bolj močno pritisne in kmalu je vse v lepem soglasju.

Otroci pojejo med osmo sv. mašo vedno kar spodaj na svojih mestih. Na koru je tedaj samo orglavec. To je ljudsko petje. A le otroško. Ko bi se pridružili otrokom tedaj tudi drugi po celi cerkvi, pa bi bilo že splošno ljudsko petje. Zadnji čas se nekateri že oglašajo tudi pri petju med sveto mašo in se pridružujejo pevcem na koru, kar je popolnoma prav. Le korajžo!

Liturgično gibanje je tudi pri nas vedno bolj živahno. Ko dobimo še slovenski Misale, to je prestavo vseh sv. maš na slovenski jezik in slovenski obrednik, bo še lažje spremljati mašnika pri sv. maši in pri drugih cerkvenih opravilih. Potem bo nastalo prav gotovo gibanje, da bo vsa cerkev pri sv. maši v slovenskem jeziku molila iste molitve, kot jih moli mašnik v latinskem jeziku. Nekaj bo teh molitev, nekaj petja. In vsi verniki bodo na lep in pravi način združeni z mašnikom molili in proslavljali Boga.

Na ta način udeležitve pri sv. maši in pri cerkvenih opravilih sploh se pripravljajmo že sedaj z ljudskim petjem. Kar je pevec in pevk po cerkvi, naj se le pridruži petju na koro in vedno več glasov bo pelo v čast božjo.

Pa morda kdo reče: Če pojem, potem pa svojega ne morem moliti. — Kdo pa pravi, da moraš samo svoje stvari Bogu dopovedovati? Ali nam ni znano, kaj pravi sam Jezus? „Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani; mislijo namreč, da bodo uslišani zaradi svojih mnogih besedi. Ne postanite njim podobni, zakaj vaš Oče ve, kaj potrebujete, preden ga prosite.“ (Mat. 6. 7—8). Čemu bi se torej odmikali skupnemu ognju, ki se s petjem razžareva v mogočen kres in kipi pred božji prestol, pa bi prižigali svoj komaj tleči pepel in bi pristavljali svoj posebni piskerček s svojim uboštvo? Saj vemo, da hoče imeti Kristus skupno molitev, ki ima tudi svojo posebno moč. Posebno moč ima pa še slovesna skupna molitev, slovesno petje mnogih ljudi. Kako bi se mogla božja Dobrota tako velik prošnji ustavljati? Če hočemo torej biti bolj gotovo uslišani v svojih prošnjah, pridružimo se radi pojoči krščanski družini!

Kdor dobro, lepo zbrano poje, dvakrat moli. Naj bo tudi naše skupno petje mogočna molitev Bogu v čast in nam v uslišanje!

Popotni spomini.

Dalje in konec.

Še dopoldne smo se poslovili od Maria-Taferl, se vrnili peš v Marbach in od tu na brodu čez Donavo na vlak, da se odpeljemo v Hubertendorf.

Hubertendorf je majhna, neznatna vasica ob železniški progi St. Pölten—Amstetten—Linz. Prav ob progi je velik grad, last znanega grofa Starhemberga. Sedanji Star-

hemberg ni živel mnogo na gradu, pač pa njegov oče. Avstrijski Bund je vzel ta grad v najem za 30 let, ga moderno preuredil in določil za „Bäuerliches Volksbildungsheim“, kakršnih je še eden na Štajerskem, enega pa pripravljajo sedaj na Tirolskem. V tem gradu imajo vsako leto dvakrat po 4 mesece trajajoče poučne tečaje za kmečke sinove in hčere. Poleg tega imajo še krajše tečaje in prireditve za izobrazbo kmečkega stanu. Vsak kmečki fant, ki hoče tu iskati izobrazbe in izpopolnitve mora biti star vsaj 20 let. Plačuje vsak po 3 šilinge na dan. Nekaterim znižujejo, a ne radi, ker mora imeti vsak zavest, da je treba za izobrazbo tudi kaj žrtvovati. V tem gradu so bili že mnogi tečajji. Tudi že za učitelje in učiteljice, letos je bil pa za duhovnike „Dorfseelsorgeweche“.

Grad sam je dvonadstropno poslopje z moderno urejenimi sobami. Ima lasten vodovod in lastno električno razveležavo. Delavnice za kmečke fante in dekleta so v posebnem stranskem poslopiju. Za gradom je velikanski park z nad 1 km dolgim dreveredom, ki je pa sedaj bolj zapuščen. Skozi park teče voda, ki žene malo turbino za proizvodnjo elektrike in za poganjanje vode v poslopje.

Ravnatelj te naprave je sedaj duhovnik Leopold Teufelsbauer, globoko izobražen, pobožen in za vzgojo ljudstva vnet mož. Doma je takorekoč na vseh poljih in s čudovito jasnostjo in ljubeznijo podaja svoje misli. Ima pa s sedanjo vlado precejšnje težave. Edino njegovi gorečnosti se je zahvaliti, da ima grad krasno kapelo z lepo sliko Kristusa-Kralja, kateremu se poklanjajo kmetje pri delu s svojimi pridelki. Sprejel nas je ravnatelj nadvse ljubeznjivo in uredil je hitro, da smo prišli vsi trije v eno sobo, kar prvotno ni bilo določeno. Vseh skupaj nas je bilo 90, povečini župnikov, par kaplanov in 5 novomašnikov. Slovencev nas je bilo pet: iz celovške škofije dr. Blüml in prošt Benetek iz Tinj ter iz ljubljanske mi trije. Zastopane so bile kar vse avstrijske škofije, nekaj gospodov je bilo iz Bavarske in eden iz Šlezije.

Red na tečaju je bil vzoren. Ob petih, oziroma ob pol šestih smo vstali. Do devetih so bile sv. maše. Poleg glavnega oltarja so bili v kapelici postavljeni še štirje zasilni oltarji, a za sv. mašo seveda nismo mogli priti vsak dan vsi na vrsto. Mi trije smo pač tudi tu občutili, da spadamo po abecedi na konec in smo mogli maševati samo na praznik sv. Lovrenca, druge dni smo pa pristopili k sv. obhajlu. Ob sedmih smo imeli

vsak dan skupno sv. mašo s kratko pridigo in skupno molitvijo. Pri tej sv. maši so bili vedno tudi navzoči vsi hišni uslužbenci, ki so tudi pridno pristopali k sv. obhajilu. Dober gospodar — direktor, dobra služinčad!

Predavanja in razgovori so se pričeli vsak dan ob devetih v veliki, zračni dvorani, kjer je bilo za vseh 90 dosti prostora. Do dvanajstih, ko je bilo kosilo, smo bili v dvorani in popoldne zopet od pol treh pa kar do pol desetih zvečer, le kratka južina in večerja je bila vmes. S skupno večerno molitvijo je bil zaključen vsak večer, ko smo bili v resnici kar bolj utrujeni kakor na duhovnih vajah. Dva večera so nam uslužbenci za razvedrilo zapeli nekaj pesmi in pokazali nekaj kmetskih običajev. O pestri vsebini predavanj in razgovorov ne bom tu razpravljaj, ko hočem podati le zunanje vtise iz potovanja!

Od ponedeljka zvečer do petka 13. avgusta opoldne smo bili skupaj duhovniki-bratje, da drug drugega bodrimo v dušno-pastirskem delu. Kar težko smo se v petek opoldne poslovili. Mi smo se še pred eno opoldne odpeljali čez Amstetten — Hieflau — Gesäuse — Admont — Selzach — Leoben — Bruck in smo bili malo pred deseto uro zvečer v Gradcu, kjer smo prenočili. Drugo jutro smo maševali pri oo. lazaristih, ki so nas zelo ljubeznjivo sprejeli. V Gradcu smo si ogledali še hitro par lepih cerkva. V frančiškanski cerkvi je bilo največ molilcev pred kipom sv. Expedita pod korom. Tega svetnika častijo Nemci še bolj kot mi sv. Antona. Še dopoldne smo se odpeljali preko Maribora in nekaj po peti uri popoldne smo bili že v Ljubljani.

Zanimiv je bil še pogovor, katerega smo imeli z neko gospodično v vlaku iz Gradca proti Mariboru. Bila je videti precej izobražena, doma iz Gradca, kjer je pač šele po vojski dovršila šole. Ni vedela kar nič o Slovencih. Čudila se je, ko smo ji povedali, da imamo lastno literaturo in univerzo v Ljubljani. Mislila je, da se govori v „Srbiji“ samo srbohrvatski jezik. Res, premalo smo poznani Slovenci po svetu. Pa nas vendar nekaj je in še preko mej imamo brate-trpine. Ali smo preskromni, ali pretihi v tujini? Tožila je pa ta gospodična, da v verskem oziru ne vladajo najlepše razmere v Gradcu. Za učitelje in uradnike nastavljajo najraje vsepovsod socije in svobodomislice, katoliške ljudi pa zapostavljajo in odpuščajo iz služb.

Lepo je bilo opisano potovanje in — to da Bog — tudi ne brez koristi.

To in ono.

Bog povrni vrlim župljankam, ki so za božične praznike oskrbele za veliki oltar v cerkvi prelepe sveže nagelnje, vrtnice in vijolice.

Električna razsvetljava v župni cerkvi je bila v decembru preurejena na velikem oltarju in pri velikem lestencu. Iz velikega oltarja je bila odstranjena velika zvezda z Marijinim monogramom, ki je bila sama sicer lepa, a je zakrivala preveč zgornjo sliko oltarja, ki je z glavno sliko vred znamenito delo slikarja Layerja. Gorelo je v tej zvezdi okoli 200 žarnic. Na njeno mesto je prišel golobček — Sveti Duh, ki res spada k slikam Marijinega oznanenja in k sveti Trojici. Ožarja ga lep manjši venec luči in izza njega sta lepo razsvetljeni obe oltarni sliki. Na prvo adventno nedeljo je nova napeljava na velikem oltarju zasvetila. Na sveti večer opolnoči je pa zagorel prenovljeni veliki lestenc v ladji cerkve. Kupljen je bil še za časa g. župnika Špendala, a bil je kar nekam prazen in ni mogel priti do veljave. Sedaj je imenitno izpolnjen in dodelan, da skoraj nima para. Sam po sebi je tudi mnogo vreden; je iz dobre snovi in doni kakor zvon. — Ti dve preureditvi so po naklonjenosti g. barona Borna izvršili njegovi uslužbenci. Posebno se je za lepo izvršitev potrudil g. Voglar, ki cerkvi pri razsvetljavi sploh vedno rad posveti svoj trud in svoje zmožnosti.

Novo znamenje Križanega so postavili Bistričani pred Dekliškim domom. Staro znamenje je bilo že neprimerno. Je pa ta križ pomemben za vsakega Bistričana, ker se od tu razvijajo vsi bistriški pogrebi. Križ je prav lepo delo in je bil blagoslovljen na kvaterno nedeljo v adventu. Zbrali so Bistričani Din 1702.—, še malo več kot je znašala ta zbirka je pa primaknil g. Košir — Frčarjev oče.

Žensko pokopalno društvo podaja svoj letni obračun na praznik sv. Treh kraljev v spodnji sobi kaplanije po večernicah. Članarino naj poravnajo članice do Svečnice, zlasti na dan cerkvenih računov, v župni pisarni. Naj se kaj mlajših na novo vpiše!

Oznanila za januar.

1. **Novo leto.** Zapovedan prazni obrezovanje Gospodovega. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšm. Med deseto sv. mašo, ki je slovesna z leviti, je običajno darovanje fantov in deklet. Popoldne ob pol treh so slovesne litanije Srca Jezusovega. Ta

dan je tudi prva nedelja v mesecu. Naj ji ostanejo zvesti s prejemom sv. zakramentov možje in fantje takoj v začetku leta! Molitvena ura bo popoldne od dveh do pol treh.

5. Vigilija k prazniku sv. Treh kraljev. Po sv. mašah, okoli sedme ure, se vrši slovesni blagoslov vode. Zvečer po litanijah bo skupna molitev svete ure, kot vedno pred prvim petkom.

6. Sveti Trije kralji. Zapovedan praznik razglašena Gospodovega. Sv. maša ob šestih in desetih je pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Popoldne ob pol treh so slovesne litanije Matere božje. V pušco se ta dan pobira za afriške misijone. Ob 2 naj molijo Marijine družbe molitveno uro za misijone. Ta dan je tudi prvi petek v mesecu.

8. I. nedelja po Razglašenju Gospodovem in praznik sv. Družine. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Po pridigi prve sv. maše se vrši posvetilna molitev krščanskih družin. Druge službe božje v navadnem redu.

15. II. nedelja po Razglašenju Gospodovem. Službe božje v navadnem redu.

17. God sv. Antona Puščavnika. Ob šestih orglana sv. maša.

18. — 25. Vsak dan molitve za zedinjenje vzhodnih bratov s sv. Cerkvijo. Vse dni po prvi sv. maši, v nedeljo po litanijah.

21. Sv. Neža, zaščitnica dekliške Marijine družbe. Ob šestih orglana sv. maša za žive in mrtve članice dekliške Marijine družbe.

22. III. nedelja po razglašenju Gospodovem. Službe božje v navadnem redu.

23. Zaroka Marije device.

29. IV. nedelja po Razglašenju Gospodovem. Službe božje v navadnem redu.

Cerkveni računi bodo v torek po sv. Treh kraljih. Ta dan bosta sprejemala gg. cerkvena ključarja v župni pisarni pristojbine za cerkvene sedeže popoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do 6. ure. Pristojbina za vsak sedež znaša Din 15. Imejitelji sedežev naj vedo povedati številko klopi! Naj vsak poskrbi, da na ta določeni dan poravna pristojbino!

Izpraznjeni cerkveni sedeži pridejo na dražbo, ki se vrši v župnijski pisarni v nedeljo 22. januarja po osmi sv. maši. Sedeži, ki pridejo na dražbo, bodo označeni v oznanilu 15. januarja.

Darovanja za sveče bodo pri šesti in deseti sv. maši: 15. za šentansko sosesko, 22. za Dolino in 29. za Tržič in Bistrico. V pušco se te nedelje pobira za napeljavno nove električne razsvetljave na glavnem oltarju in pri velikem lestencu.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 8., vesoljna odveza 1. in 6.

Dekliška Marijina Družba: shod 22., družbena sv. maša 21., skupno sv. obhajilo 29., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Marijina Družba za žene: shod 15., skupno sv. obhajilo 22.

Fantovska Marijina družba: Shod in sestanki po oznanilu v cerkvi.

Marijini vrtec za dečke in deklice: shod po oznanilu v cerkvi.

Mladinska pobožnost: 15. popoldne s po-

sebnim nagovorom za otroke in otroškimi petjem pri petih litanijah.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 7., dečki osnovne šole 14., deklice osnovne šole 21.

Župnijska kronika za november 1932.

Novembra v naši župniji rojenih: 9.

Novembra v naši župniji poročeni:

- Osebek Jožef**, delavec, Tržič, Za virjem 13 in **Lapuh Marija**, delavka, Bistrica 46, poročena 5. novembra na Brezjah.
- Šavs Mihael**, žagar, Dolina 131 in **Meglič Katarina**, posestnikova hči, Dolina 48, poročena 6. novembra.
- Černe Ignacij**, čevljar, Tržič, Cerkvena ulica 5 in **Osebek Matilda**, šivilja, Tržič, Ljubeljska cesta 2, poročena 7. novembra.
- Lang Franc**, čevljar, Pristava 7 in **Smolej Marija**, prešivalka, Tržič, Ljubeljska cesta 66, poročena 5. novembra.
- Kališnik Anton**, žagar, Sveta Ana 52 in **Primožič Jožefa**, delavka, Bistrica 35, poročena 12. novembra.
- Kaplan Alojzij**, delavec, Tržič, Ljubeljska cesta 58 in **Mrak Antonija**, delavka, Tržič, Prečna ulica 2, poročena 12. novembra.
- Bedina Ivan**, čevljar, Tržič, Za Virjem 10 in **Srečnik Viljemina**, delavka, Tržič, Pred šolo 3, poročena 13. novembra.
- Šmid Florijan**, kovač, Tržič, Mizarska ulica 2 in **Zupan Leopoldina**, gostilničarka, Tržič, Kurnikova pot 1, poročena 15. novembra.
- Janc Valentin**, delavec, Bistrica 17 in **Jeram Frančiška**, delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 19. novembra.
- Stare Jakob**, delavec, Tržič, Viljema Pollaka ulica 3 in **Markovič Katarina**, delavka, Tržič, Fužinska ulica 5, poročena 19. novembra.
- Kosmač Janez**, klepar, Bistrica 55 in **Krušnik Apolonija**, služkinja, Tržič, Ljubljanska cesta 11, poročena 27. novembra.

Novembra v naši župniji umrli:

- Mežek Vida**, hčerka delavca, rojena v Tržiču 27. 6. 1930, umrla v Tržiču, Pot na pilarno 9, dne 3. novembra.
- Paplar Mihael**, hišni posestnik, rojen na Bistrici 28. 12. 1873, poročen 29. 6. 1909, umrl v ljubljanski bolnici 5. novembra, pokopan v Tržiču 8. novembra.
- Mrtvorajeni dvojčici.
- Godnov Anton**, samski bivši dimnikar, rojen leta 1850 v Gorici, umrl v občinski ubožnici 20. novembra.
- Golja Peter**, sin delavca, rojen v ljubljanski bolnici 19. 6. 1931, umrl v Dolini 101, dne 27. novembra

Novemberska poročila od drugod:

- Pretnar Marjeta**, hčerka usnarja Franca in Marjete, se je rodila v ljubljanski bolnici 6. 11. 1932.
- Ude Marija**, hčerka odv. konc. Alojzija in Rine, se je rodila v ljubljanski bolnici 12. 11. 1932.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Guido Rant, O. F. M.**
Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič.**